

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő háborúban lévő miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-száma: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónapra 1 „ 20

Döntő csaták előtt.

Makó, okt. 16.

A döntő ütközeti az orosz harc tereken mind egyre jobban közeledik. Varsó - minden jel arra vall - utolsó óráit éli. A szövetséges hadak gyűrűje lassanként egészen körülfogja. Hivatalos jelentés hozza hírt, hogy a szövetséges csapatok immár Varsó alatt állanak és várják a parancsot a támadás megkezdésére. Varsó ostroma lesz az oroszok ellen való háborúnak egyik legnagyobb, de legvéresebb fejezete is és most talán csak órák választanak el ennek a gigantikus ütközetnek a megkezdésétől. Bizonyos, hogy az oroszok is nagy fölkészültséggel fogják majd a várost védeni, hiszen Varsó övezetében a legmodernebb erősségek emelkednek és néznek farkasszemet az ellenséggel. Gyilkos és a világörítélemben talán páratlanul álló harc indul majd meg védők és ostromlók között, mert az oroszok szinte ösztönyszerűleg érzik - eddigi készüldéseik, főtámadásuk és újabb elhelyezkedésük Ivangorodnál is ezt mutatja, - hogy itt kell eldölni a cárizmus és Európa népei sorsának. Az egész kulturális világ figyelme Varsó felé terelődik most... Itt fog fölrágnni Oroszország elnyomott népeinek a kultúra és szabadság napfénye...

Eznek a nagy mérkőzésnek az első fejezete már lezajlott - az oroszok hátrányára. Az oroszok a szövetséges csapatok föltartóztatása céljából mindegy nyolc hadtestükkel át akartak kelni Ivangorodnál a Visztulán, de vesztükre, mert a szövetséges csapatok az egész vonalon diadalisan visszaverték őket és súlyos veszteségeket okoztak nekik.

Galiciában is győzelmesen támadnak a monarchia csapatai. A legújabb hivatalos jelentés szerint elfoglalták a Przemysl környékén lévő erődítési magaslatokat és a Sary-Sambor irányában is eredményesen harcolnak az oroszok ellen. Egy haditudósító jelentése szerint hatalmukba kerítették Jaroslannál a San-folyó áttörést, ami azért fontos, mert ezzel teljesen birtokukba vették nyugati Galiciának azt a részét. Ugy látszik különben, hogy az oroszok szert állapodtak meg és provokáltak na gyobb ütközetet Sary-Sambor táján, mert ezzel biztosítani akarták a mögöttük lévő főerő akadálytalan visszavonulását. De kérdés, hogy ez sikerül-e nekik. Egy bukaresti lap tudósítója írja, hogy az oroszokat Bukovinában is megverték a monarchia katonái. Az ütközet Bukovina déli részében volt és a monarchia seregeinek teljes győzelmével végződött. Az ellenséges csapatokat részben megsemmisítették, részben foglyul ej-

tették. De az oroszok újra győlkeznek és így legközelebb ismét nagy ütközeti várható.

A Kárpátokban már csak jelen-

téltelen csatározások folynak az ott rekedt spróbb ellenséges csapatokkal. Ezek is menekülnek a hátrón útra.

A szövetséges seregek Oroszország ellen.

A dicsőséges győzelmek napjai.

Rövid időn belül ütni fog az orosz hadsereg végőrája.

A szövetséges hadak minden lépését a dicsőség koszorúzza. Már megkezdtek az északi és déli harcúterem a biztos győzelem érdekében dicsőséges harcukat.

A féltelmetlen látszó orosz hadsereg mindentelé pánikézerűen

menekül a szövetséges hadak előnyomulása elől. Jól látja az orosz hadsereg, hogy az igaz hazaszerelettől áthatott szövetséges hadakkal meg nem küzdhet.

Mai híreink a következők:

Az orosz harctérről.

A galíciai és orosz-lengyelországi hadműveletek.

Grac, okt. 16.

A Tagespost harctéri tudósítója a háborús helyzetéről a következőket jelenti lapjának: A Kyrwon keresztül kiküldött osztrák és magyar haderők elérték Szambor környékét. A kárpáti szorosokon Turkán, Tscholkán és Sztavskón keresztül előnyomuló hadoszlopok meggyorsítják az oroszoknak Drohobíc felé való hátráló mozgását. A Przemysl áthatoló csapatok telfejlődése az erődök védelme alatt gyorsan megy végbe. Erős orosz hátrvédők csapatainkat ismétellen nagyobb ütközetre kényszerítik, amelyek azonban reánk

nézve kedvezően folynak le. Jaroslau és a San torkolata közötti területen csapatok a Szan-ájtárok birtokukba kerítették. Az oroszok a Tanev-vidék irányában harcolva vonulnak el. Feltehető most már, hogy az oroszok hátráló mozgataikat befejezik és harc vonalra állanak fel. Az erős csapatelődások Ivangorod és Varsó felé még folyamatban vannak. Egy erős orosz hadoszlop előcsapatait, amelyek Varsótól déli irányban nyomultak előre, a németek az erődözeletbe visszavetették.

mával 8000 foglyot ejtettünk és 25 ágyut szákmányoltunk.

A németek újabb győzelmei.

A nagytóhadiszállás jelenti.

A Keleti harctéren az oroszokat Schirwindtnél vívott harcokban visszavetettük. Ez alkalommal 3000 foglyot 26 ágyut és 12 gépfegyvert vesztek. Lyck ismét birtokunkban van. Bialát az ellenség ismét kiürítette. Ettől délre az előcsapatoknak Varsó felé történt visszaverése alkal-

Előnyomulásunk Galiciában.

A sary-sambor-medycal vonalon az ellenségnek megerősített állásai vannak. Csapataink támadnak. Ennek a harcok terjedelme növekedőben van.

A Kárpátokban négy napi harc után visszavetjük Toronyát és Wykow felé üldözzük az oroszokat. A visztul völgyben is folyt kisebb eredményes előcsatározások a visszavonuló kisebb ellenséges osztagokkal.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökeinek helyettese.

Az oroszok visszavonulása.

B'cs, okt. 16.

Az orosz harc vonal nagy kiterjedése Przemysl-től - írja a „Reichspost“ - arra enged következtetni, hogy az oroszok igen jelentékeny erővel állanak ottan és előnyomulásunkat feltartóztatni, hogy tréniük számára lehetővé tegyék az elmenekülést. Ebben az esetben az oroszok visszavonulása még a döntés megtörténte előtt várható.

Az orosz nagyvezérkar október 11-én este a következő jelentést adta ki:

A galíciai harcok arra készítettek a németeket, hogy erejüknek nagy részével az osztrák és magyar hadsereg balszárnyának segítségére siessenek. A szövetségesek megújult offenzívája arra kényszerít bennünket, hogy a főerőnk a legnagyobb föltartással vegyük körül és így híreink csak rövidke és szárazvonalak lehetnek mindaddig, amíg a helyzet lehetővé teszi számunkra, hogy az elért eredményekről számot adjassunk.

A „Times“ pétervári tudósítója már egy október 3-ról keltezett tudósításban beismeri, hogy az orosz sereg Galiciában kénytelen visszavonulni a német és osztrák és magyar offenzíva elől.

A pétervári jelentés elsősorban konstatálja a németek előnyomulását Szilizia felől, majd így ír:

Miklós nagyherceg tervel ugyan nem ismeretesek, de bizonyosra vehető, hogy az oroszok ki fogják használni a Visztula melletti kitérő defenzív vonalukat, ha az ellenség odamerészkedik. (Azóta már oda is merészkedett.)

Az ellenség tökéletes szétverése érdekében kívánatos, hogy az minél messzebb jöjjön operációs területéről, különösen a mostani időszakban, amikor az utak a seregek számára járhatatlanok.

A külügyminiszter győzelmeinkről.

Róma, okt. 15.

Az osztrák és magyar cs. és kir. nagykövetség Berchtold Lipót gróf külügyminisztertől a következő táviratokat kapta:

„Offenzívánk kifolyásaként az oroszok felhagytak abbeli törekvésekkel, hogy elfoglalják Przemyslt ahonnan nagy veszteséggel dobattak vissza. Heledikéri a nyolcadikára virradó éjjel érték el a támadások időpontjukat, de nem volt semmi eredményük, miát hogy a támadások az oroszoknak rejtéseket nagy áldozatokba kerültek. Vasárnap reggel a tűzvérségi tűz, melyet az erődítések ellen intéztek, megszűnt és az ostromló seregek nagy része visszavonult. Lancut melletti csapatösszeállítás offenzívájukban rendkívül nagy ellenséges erővel találkozott és fölverték a harcot. Ez a harc még folyik. (A következő távirat közli már győzelmi hírt.) Az ellenség Rosvadovot kifirtette. A helyzet a Kárpátokban kifűd. Az oroszok máramaroi visszavonulása futással alakult. Bocskó mellett erős közácsapat szétverte. Ebben a csatában különösen kiemeltek magukat az ukrainai önkéntesek. A vereckei, beszéki, veraszlavovszki és tudolcái szorosokban előnyomulunk. Az oroszok szorosnál elvert elleneséget egész Turkáig nyomtuk.

Berchtold.

A nagykövetség később az újabb eseményekről ezt a táviratot kapta:

„Az orosz csapatok, melyek Máramarosba betörték és amelyeket csapataink visszavertek, ismét menekülésre kényszerültek Surodnánál és Kis Lonkánál, a Kárpátok völgyében a hegyvidékek voltak ágyúkat és muniókat is hátrahagyva. A Beszékében és Vereckénél offenzívánk növekedett erőben és Szlavsko és Tusolcáig fejlődött ki, amely két helység már Galicziában van, délre Przemysltől, szintén csapataink kezébe esett s itt ezer fegyvert ejtettek. Przemysl előtt a Siedicska-erődítés ellen a keleti fronton egy támadás visszautasításán, az oroszok visszavonulása állatavossá vált. A vár keleti frontja már teljesen ki van ürítve. Az V. és VI. gyaloghadosztály, melyet megölt medveünk Lancutnál, Przemysltől északra nyugatra - okt. 9-én és 10-én - jelenleg visszavonulóban van a San folyó felé.

Az oroszokat kiverték Máramarosból.

Máramarossziget, okt. 16.

Máramarosmegyének valamennyi járásában a közigazgatás rendje ismét helyreállt. Az önkormányzati hivatalok ma kezdték meg működésüket.

Tegnap délután Debrecenben érkeztek az ukrainai és lengyel lövésztűz, akik az orosz és máramarosi harcokban vettek részt. Mintegy nyolcezer légionárius került az erdős Kárpátokban az oroszok ellen, halottjuk azonban nem volt s a sebesülteik száma is igen csekély. A derék légionáriusok a máramarosi harcokban elverték az oroszok egész tréujét. Debrecenbe tegnap érkezett meg nyolc vagon fegyver, amit a légionáriusok vettek el az oroszoktól. legjobban azonban a zsákmányolt tábori konyhának örültek meg, mert a konyhák már elkészült az oroszok eljöttén. Este a légionáriusok tovább utaztak Debrecenből.

Csatározások Zimony alatt.

A zimonyi indítás szerint a város alatt nap-nap után csatározások folynak a szerbek és a monarchia csapatai között. A szerbek ismétellen kísérleteznek, hogy át lépjék a Dunát. Belgrád felől állandóan lövődöznek Zimony felé és így a városban leginkább csak katonák, csendőrök és pénzügyőrök tartózkodnak. A szerbeknek a támadásait a monarchia csapatai mindig visszaverik. Ugyanis, hogy ezeknek a kirándulásoknak az a céljuk, amit az eddigieké volt, hogy a Szerbia területén harcoló osztrák-magyar sereget nyugtalanítsák. Kétkétségtelen, hogy a szerbek most is megadják a határátkelésnek az árát.

Szerbia szornit helyzetét ismét újabb hírek erősítik meg. A szerbek a szomszédos semleges államoktól, Bulgáriától és Romániától, valamint a vele szövetséges Görögországtól kértek segítséget, illetve engedélyt arra, hogy az országban át hadikikéket és élime szállíthassanak az éhezők katonáinak. Ezek az oroszok azonban elutasították Szerbiát.

Ujabb harcok Zimonynál.

Zimony, okt. 16.

A belgrádi helyőrség - egy látszik - azt a parancsot kapta, hogy állandóan nyugtalanítsa a zimonyi védelmi vonalunkat. Talán azt reméli, hogy Szerbia belsejében sikeresen előnyomuló főeregőitől így nagyobb osztagokat sikerül majd elvonniuk. A szerbek a cél érdekében naponta több, vakmerő és reájuk nézve leggyakrabban végezettségé váló kirándulásokkal kísérleteznek meg. Csónakon vagy a megrongált, de gyalogszarral alkalmas vasúti hidon kisebb csapatokkal kísérleteznek. Ilyen esetekben mi támadást intézünk ellenük és a sikeres előnyomulás közben, teljes célpontokat adva, a belgrádi hegyekben jól elrejtett szerb tüzvérség szinte láthatatlanul lövetheti ellenünk jól irányzott lövéseit. De katonáink szívósa kitartással bírórának meg minden nehézséggel és a legerősebb srapellizés közben is láthatjuk, hogy előretör egy-egy rajvonal a levegőt megreszketelő hurráklálással, azuronytzegezve emeli ki az ellenséget mély lőrkámból. Maaszap ismét álljonnek, vagy legalább is megkísérik az átkelését. Így megy ez már napok óta. Zimonyzállásig víz a vonal, onnan pedig halványon jutok el Zimony kálvárosába, azután pedig gyalog kell folytatnom a négy kilométeres utat, térdig érő sárban. Egy rajvonalban lévő csapatot látok, majd újabb rajvonal következik és végre Zimonyba érek. Az utcák népelesek. Csak katonák, rendőrök, pénzügyőrök és katonai szekereket lehet látni. Az üzletek tulajdonosok zárva. Egy-egy ház megrongálva. A legnagyobb pusztulás kését a pályaudvar mutatja. A gránátok egész felüket döntötték ki. A raktárak, a vámhivatal és a posta teljesen összedőve. A szekerre hullott gránátok méteres gödröket turkalt a földbe és eigróbtették a síneket.

Nem segítik a szerbeket.

Bukarest, okt. 16.

Mintán a román kormány visszautasította azt az orosz kérést, hogy Románián keresztül hadi anyagot és élelmiszert szállíthasson Szerbi. részére, ahogy a nial hivatalos jelentésekből kivétel, Szerbia és Románia között a viszony nagyon megrosszabodott. Ennek tulajdonítható, hogy az oroszok, illetve a szerbek, föl hagytak a Romániában való hasonló célból való kísérletezésekkel. Ehselyt Saviaszky szóllal orosz követ minden eszközi megragadott, hogy a bolgár kormánytól hasonló célból való közbenjárásra célt érjen. A Voija közlése szerint Sasinszkynek a szerbek számára bolgár területen át való munió és élelmiszert szállítására vonatkozó engedélyt a minisztertanács a legfrissebb formában tagadta meg.

Borzalmak Ujszerbiában.

Sióh, okt. 16.

A lapok, köztük a főlhivatalos „Narodny Pravd.” jelenti, hogy Gavze, Istip, Dora, Radoviste és Malesovo körületeiben a szerb rémtettek óriási arányokat öltöttek. Udovo faluban Bedzet Causz törőt és két bolgár, Feranin faluban egy bolgár aót keresztire feszítettek. Itt ezek a rémos események nagy izgalmat okoznak.

Német offenzívia az orosz centrum ellen.

Szapátvárvár, okt. 16.

Az orosz főhadiszállás a következő hivatalos kommunikét adta ki tegnapelőtt:

Az orosz csapatok Kelet Poroszország határára folytatják operációjukat. Az ellenség két nagyobb csapatára elvált ki. Az első csapatot Vidzslavov-Virballen környékén működik. Az orosz csapatok Vidzslavovtól északra fejlődtek fel. Nyolcadika folyamán az orosz csapatok még Virballentől dél minden fontosabb pozíciót birtokukban tartotta, azonban eddig az ideig a németek nem mentek át offenzívába.

A második ellenséges csapat, mely rendkívül erős volt, igen heves támadásokat kezdett a Gancsa és a Bakkararjevo tavaknál. A német csapatok 8-án reggel óra erős offenzívába mentek át a centrum ellen. Az ellenség a hátrvéd támogatása mellett kedvező pozíciókat keres. Csapataink bevontak a kelet poroszországi Lyckbe és Margrabova kis porosz városkába, nyugatra Suvalkától.

A német csapatok elérték Varsó erődvonalát.

Gréc, okt. 16.

A Tagespost katonai munkatársa egy cenzurázott jelentésben a következőképpen jellemzi a mostani hadállásunkat: Csapataink, amelyek Chyrowon át üldözték az ellenséget, Sambor

környékére érkeztek. A kárpáti szorosokból visszavetett orosz haderőket katonáink Turkán, Pacholán és Slawikón át Drohobic felé üldözik. A Przemyslen keresztül felvonuló csapataink kitejűdése az erőd védelme alatt kifogástalanul történt. Az orosz utóvédekkel nagyobb átközetekbe bocsátók, melyek ránk nézve mind kedvezően folytak le. Jaroslau és a San torkolata között csapataink a San átkelési pontjait megszállták.

Az oroszok folytonos harcok közepette a Tanew folyó vidékére húzódnak vissza. Mindezek a hadmozdulatok arra a feltevésre engednek következtetni, hogy az oroszok visszavonulási mozdulataikat nemokára befejezik és azután döntő átközésbe szándékoznak bocsátkozni.

Az orosz elisegések csapatainak előnyomulása Varsó és Ivangorod felé egyre tart. Az orosz előcsapatoknak Varsó várából való átközését a németek visszavetették az erőd vonalára.

Észak-Franciaországban nagy csata közűl.

Rotterdam, okt. 16.

A „Times” jelenti Calaisből: Az a körülmény, hogy sok száz menekülő érkezik Calaisba, hogy a háboru szünetét Észak Franciaországba terjesztették ki. A menekülő többnyire 18 és 45 év közű férfiak, akiknek megparancsolták, hogy falvaikat hagyják el, mielőtt a német csapatok odaérkeznek. Lille közelében Courray irányában német csapatok mozdulatai észlelhetők, sőtjüketeként ama nagy csatának, amelyek a belga határon fogtak lejátszódni. A németek tevékenysége Lille és a francia tengerpart közt fokozódik, ami arra mutat, hogy a németek megkísérik, hogy a tengerparton támaszpontot szerezzenek. Ha az sikerülne, igen megeheztené az entente seregeinek helyzetét.

Kiadó hagymaföld

zöldség, gabona és lucernának

Iritz Miksánál.

MAKÓI URÁNA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1914. évi október hó 18-án, délután 4 és este 8 órai kezdéssel szenzációs műsorú előadás tartatik. Szinre kerül a:

Gettysburgi csata.
Dráma 4 felvonásban.

Grundeli tó.
Természetes.

A sivatagban.
Dráma.

A virág és a szerelem.
Humoros.

Elrejtett kincs.
Komikus.

Tisztelettel Az igazgatóság.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Október 17. Rómkath. Hedvig. Protestáns Hedvig. Görög-ország Október 4 Hierót. Nap kol 6 óra 21 percek nyugszik 5 óra 2 percek.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvélve, inkább csak délen megkelefen, csapadékkal. Sürgönyprognozis: hűvös, délen, keleten elvélve csapadék Déli hőmérséklet: 10 fok C.

Ujra seroznak. A népfőlkélelésről szóló 1886. évi XX törvényekik szerint az első osztályu népfőlkélelék rendkívül szűk és a hadseregnek kiegészítésére igénybe vehetők. A törvénynek a rendelkezésére támaszkodva a magyar kormány az osztrák kormánygyal és a hadügyminiszterrel egyetértéssel elhatározta, hogy 1890-1878. évi szűkítés (24-36 éves) katonákra még ki nem képzett népfőlkélelére kötelezzenek, tehát a főlkélelt népfőlkélelé első osztályába tartozó B. osztályukat a bekövetéshez szükség esetére most összeírják, fegyveres szolgálataira való alkalmasságukat szempontjából megvizsgálják és ha a szükség kívánja, katonai kiképzésre behívják és kiképzés után a községi hadsereg és honvédség csapataihoz beosztják. Az erre vonatkozó hirtetés a kormányrendelet a legközelebbi napokban fog megjelenni. Az említett népfőlkélelére kötelezettek összeírásának október 29-án be kell fejezteni, a népfőlkélelé beosztó szemlék pedig, a melyeknek célja annak megállapítása, hogy kik alkalmassak a népfőlkélelé fegyveres szolgálataira ez kik nem alkalmassak, november 16-tól december 31-ig fognak közhírré tenni a megye határaitól. Hogy a népfőlkélelé szolgálataira alkalmass népfőlkélelék u. n. részleges szolgálata, vagyis katonai kiképzés céljából mely időpontban fognak behívni, ez később fog tudni adni. Már most megkezdődött, hogy a fiatalabb évfolyamba tartozók behívása a későbbi évfolyamból behívását meg fogja előzni.

Eltávoznak a gyógyult katonák. A Makóra hozott sebesült katonák közül a megfelelő gyógykezelés és ápolás folytán a legtöbb már meggyógyultva elhagyta városukat és újra a harcokra mehetnek, hogy folytassák a hazai érdekekben fontos munkáikat. A legalább Makóra került katonák között igen sok volt a súlyos sebesült. Ezek is gyorsan gyógyultak a megfelelő gyógykezelés és ápolás következtében. A gyógyult katonák közül pár nap múlva több gyógyultat hazajuttatnak városukat. Hejüket azonban nemokára más sebesültek fogadják el.

A latbetegség. A szomszédos Kiskirályegyháza, Földes köz, de nálunk Makón is fellépett a ragadós száj- és köröm betegség, mely miatt a hatóság elrendelte a forgalmi zárlatot.

Tilos rémhíreket telefonon közölni. A kereskedelmi miniszter a riasztó hírek terjesztésének a távbeszélő használatából való kizárása tárgyában a következő rendelkezést bocsátotta ki: „Az utóbbi időben ismételt előfordult, hogy egyes távbeszélő-előfizetők olyan riasztó híreket terjesztettek távbeszélő ut-

án, a melyek minden alapot nélkülöznek és a hadseregényekről kiadott hivatalos értesítésekkel homlokegyenest ellentétesek. Figyelmeselem a közönséget, hogy az ilyen közlésektől tartózkodják és megjegyzem, hogy a posta- és távírda igazgatóságok utasítást kapnak, hogy ilyen esetekben az illető előfizetői állomást a használatából zárják ki.”

Öngyilkos gazdálkodó. Szabó István 53 éves gazdálkodó régebbi idő óta szenvedési gyógyíthatatlan betegségben. Betegsége miatt nem egyszer esiegette családja előtt az öngyilkosságot. Könyvezele azonban nem igen hit a beteg embernek. Ma azonban a súlyos beteg ember bevállalta ígéretét, mert míg a piac idejében családja távol volt hazulról, az életunt ember Garaluc-i lakása felkaszálta magát. Mire családja hazért, már halot volt.

Ujra tárgyalják Mágnás Elza gyilkosainak ügyét. A Kuria első osztálytanácsa Vavrik Béla dr. elnökségével ma délelőtti tizenegy órakor hirdette ki a Kuria ítéletét Kóbori Rósi és Nagy Gusztáv bűnügyében. A Kuria a védők semmi ségi panaszait elutasította, ellenben a bírósági ügyészek a november 29. szakasznak 4 pontjára alapított alkalmassági panaszát alaposan vizsgálta és ezért az előző eljárást az esküdtségi tárgyalással együtt megszüntette és az esküdtségi tárgyalás megfartására utasította. Az anyagi semiségi panaszokat a Kuria mellőzte. Az ítélet indoklásában megállapítja a Kuria, hogy az esküdtségi bíróságok Kóbori Rósi ra vonatkozólag nem lehetett volna feltenni a kérdést, hogy szándékát előre meglátta-e vagy sem. Erre szemben az esküdtségi bíróság azt hitte, hogy a cselekvény egyedül Nick Gusztáv szándéka szerint minősül és az ő sorsában Kóbori Rósi felbujtó résztvevő. Az esküdtségi bíróság erre hivatkozva, tehát alkalmassági, az ügyészség nemiségi panaszát ismételt megállapította meg a Kuria az ítéletet és rendelte el az új tárgyalást.

Az Uránia színház vasárnap, október 18-án délután 4 óra este 8 órai kezdettel rendezni érdekes és történelmi nevezetességű darab előadását, mely iránt már is óriási érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Szabó Ede 2 éves, Barany Ester 6 hónapos, Horváth Endre, 33 éves, Csizsás Katalin öz. Koczka Jánosné 73 éves, Grünvald Márion 74 éves korában.

Tisztelettel értesitem a szülőket és gyámokat, hogy az őszi táncanfolyamot október hó 20-án megkezdem. Belátkozni bármikor lehet Barcsay-utcai házamnál.

Tisztelettel: Érdeky József, ekl. táncanító.

Szép

cukor-paradicsom

naponta friss szedés kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

A trónörökospár gyilkosai.

Belgrádba vezetnek a szálak.

Serajevó, október 16.

A tegnapi tárgyaláson Grabez Trifkót, a trónörökospár elleni merénylet harmadik főcinkosát hallgatták ki. Princip őt is kiállította a konakhhoz vezető utra, bombával és browninggal várta Grabez Trifkó a konakhól automobilon érkező trónörökös. A harmadik vádlott is azt vallja, hogy politikai fanatizmusból, a nagyszerű eszme iránt való rajongásból állott az összeesküvés sorába. Kihallgatása alkalmával előadta Grabez Trifkó, hogy jutottak át a merénylő a loznici határ endőrző kapitány közvetítésével a határon. Elbeszélése teljesen megegyezik két előző vádlott társának már elhangzott vallomásával. Tobut közelében Milovic és Milosevic eltávoztak meggyőződést szerzeni, hogy nincs veszedelem a közelben. De nemokára visszatértek. Ekkor Cubrilovic Veljko megkérdezte Principot és társaitól, hogy a bombák és fegyverek a Ferenc Ferdinánd elleni merényletre szolgálnak-e? Az összeesküvés igennel válaszoltak. Cubrilovic elrejtette a fegyvereket s az összeesküvés egy Kerovic nevű paraszt házába vezette.

A fegyvereknek Tuzlából Serajevóba való szállítása és az összeesküvésnek Serajevóba való utazását illetőleg Grabez egyezőt vall Principel. Serajevóban a három összeesküvés többzör tanácsozott Ilic Danilival, akinél a fegyvereket elhelyezték, hogy miként hajtsák végre a merényletet. Grabez tudta, hogy Ilic még más három összeesküvés szerzett. Ugy látta, mintha Ilic nem bíznék benne, hogy képes lesz a merényletet elkövetni. Ilic tapogatózott is nála, hogy nem állana-e el a merénylettől? Grabez azonban szilárdan megmaradt elhatározása mellett.

A merénylet napján Ilic kiosztotta a bombákat és fegyvereket az összeesküvés között. Grabez a Cerejav Cuprian foglalt állást, hogy az esetleg a konakhól automobilon visszatérő főhercegre lökhesen. Amikor az első bombarobbanást hallotta, elhagyta helyét és Principet kereste, akit azonban a nagy tolongásban nem talált. Nemokára ezután két lövést hallott. Villámgyorsasággal terjedt el ezután a trónörökös halálának híre. Grabez erre menekülni próbált. A szerb Visegrád felé vezető uton letartóztatták. Ő is el volt tökélye, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökösét megölje Tettének oka egyedül a nagyszerű eszme volt. Grabez vallomása szerint az egész vállalkozás feje Princip volt. Végül azt vallja Grabez, hogy az összeesküvés bombái a kragujeváci arzenál bombáihoz hasonlítottak.

Ezután Ilic Danilo kihallgatására került a sor. Az ő vallomása siralmas képet nyújt. Míg a többi vádlott szilárdan kitartott elvi álláspontja mellett, Ilic va ósággal megropant. Ilic eleinte néptábor volt, később tankiszorviselő a szerajevói nemzeti banknál, majd Belgrádba ment és visszatértekor mint újságíró dolgozott a Srbska Rjcsenál.

Ilic elmondja, hogy baráti viszonyban állott Principel, aki ez év áprilisában Belgrádból köztölt vele, hogy Ferenc Ferdinándot megölik. Megbizta Ilicot, hogy igyekezzék összeesküvés szerzeni, ő hoz majd fegyvereket. Ilic ezt megígérte. A vádlott a vizsgálat folyamán tett vallomását több pontra nézve megváltoztatja. Míg az elnök előbb tartja a vizsgálat alkalmával tett kijelentéseit, a vádlott kitérő választ ad.

Nem tudom, nem emlékszem, — szól zavartan.

A vizsgálat alkalmával Ilic azt vallotta, hogy Cubrilovic Vázót ő nyerte meg a merényletnek. Ezt most letagadja s azt állítja, hogy csak beszélgetések formájában terelte rá a figyelmét a merénylet eszmájére. Azt azonban nem képes Ilic megcáfolni, hogy a merényletben szervező része volt. A fegyvereket, a bombákat, a cinkálit ő osztotta szét társai között. Hatalmában lett volna a gyilkosságot megakadályozni. Miért nem tette? Erre Ilic azt válaszolja, mert azt hitte, hogy az összeesküvés még sem fogják elkövetni a merényletet. Ilic bevallja, hogy Serajevóban az összeesküvés kitanította a bombával való bánásra.

Cubrilovic Vázó hatodik gimnázista a következő vádlott. Beismeri, hogy a trónörökösöt meg akarta ölni, mert a szerbek ellenségének tartották. Egy Djukics nevű iskolatársa vezette el Ilichez, aki elfogadta szolgálatait s megígérte, hogy ad neki fegyvereket. A merénylet előtti szombatira Ilic Serajevóba rendelt, ahol ellátta bombával és fegyverekkel s kitanította a velők való bánásra.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(631)

85. fejezet.

Herceg és komédiás.

Tesia grófkisasszony az ablakán ült és hímzéssel foglalkozott. Míg varrt, miadon ötésséni el elhagyott házára és a szőlő házra gondolt. Maga előtt látta az öreg tábornokot, a mint elhagyottan és elbetegekedve egyik szobából a másikba lépett.

Szempillán könyccsepek csillantak meg.

— Oh, mégis csak jobb volt otthon! sohált mély fájdalommal. Az emberek tisztelése, becsülése körözött, itt nem ismer becsülést senki, idegenek vagyunk, úgy járunk keletünk Róma utcáin, mintha temetőben járnánk. Halottak vagyunk, élő halottak.

Az új hírtelen feltárukt.

Korbay lépett be.

Sebesen jött és kezében egész halom újságot hozott.

— Drága Tekla, szólj Korbay léggve, rendkívül nagy újságot hozok.

— A papa jött meg? kérdé Tekla a szempillán rezgő könyccseppet hírtelen és észrevétlenül letörölve.

— Tenepelött a cirkuszban voltunk.

— Igen... igen... No?

— Emlékszel az „Aranyhalcska” nevű magyar táncosóra.

— Emlékszem.

— Mit gondolsz, kicsoda az a lány?

— Nem is sejtom, Arthur.

— Márta, a Pétsy Márta.

— Lehetsélen.

— Itt áll az újságban. Hisszós cikkeket írnak róla, szülőiről, iragdiájáról és arról a botrányról, melyet Marcello Vilmos herceg miltta csinált.

(Folyt. köv.)

Ügyvédi irodám

D:swilly tér 7. sz. alól a Makói Uri Kaszinó melletti házamba Lovovic László u. végén a főgimnázium épületével szemben helyeztem át.

Dr. Holler György ügyvéd.

Friss must kapható:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Legjobb

asztali- és gyógyborok

Iritz Sámuel özv. cégnél

kaphatók.

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos áron kapható.

A Zeitler-gőzmalomban szénsalak kapható.

A durvább szénsalak ára kocsinként 2 korona, finomabb 3 " "

Herés árpa szalma, polyva

kazalanként és ölenként eladó közel a városhoz

IRITZ MIKSÁNÁL.

Egy szobás

garzon lakás transzmisszió

előszobával, vilanyvilágítással, kis verandával KIADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy teljesen jó karban levő

„Makói Független Ujság“

::: nyomdájában eladó. :::

Gummi övszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2.40 K. „Olla“ különlegességek urak részére. (Condom) Roule nek is vezeték Prima tucotja 4 K. Extrafinom tucotja 6 K. Superfinom tucotja 8 K. Mintagyűjtemény cölis-erőszeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sírlykötő angol acélrugóval, drbja 4, 6 és 10 K. Suspensor (herestartó) drbja 50 fill. 2 K., 1 K. 60 fill és 2 K. Dianaöv (havibaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spraynoi különlegesség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig.

Teljes szavatosság a meg nem felelők kicserélésére.

CSIIAG DROGÉRIA

Makó, főtér.

x x x Telefon szám 133. x x x

Első magyarországi sírkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

::: granit sírkövek :::

25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sírboltokat

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, saját ház.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

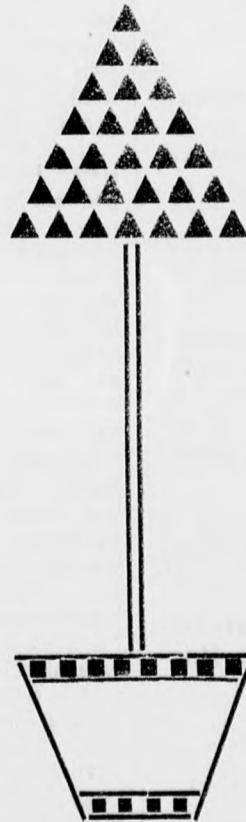

::: KÖNYVNYOMDA :::

: LAPKADÓ VÁLALAT :

Elvállal:

- Eljegyzési kártyák
- Meghívók,
- Üzleti könyvek,
- Számlák,
- Levélpapírok,
- Borítékok,
- Névjegyek,
- Könyvek, folyóiratok,
- Gyászlapok és
- Falragaszok előállítását.

A
MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
a vármegye legelterjedtebb
x x x x napilapja. x x x x

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 7 korona.
Fél " . . . 3 K. 50 F.
Egy hóra 60 fill.

Vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 14 kor.
Fél " . . . 7 " .
Negyed " . . . 3 50 f.
Egy hóra 1 kor. 20 fill.

Hirdetéseket felvesz a
o o o kiadóhivatal o o o

◀●●●●●▶
Telefon szám 124.

◀●●●●●▶
Telefon szám 124.

